

ning regelende het gezondheids- en politie-toezigt op de openlijke huizen van ontucht en de publieke vrouwen te dezer stede) en het wezen der Syphilis tot het onderwerp van hunne bijzondere zorg te maken.

Zullen deze maatregelen eenig doel treffen, dan is daartoe onvermijdelijk dat de besmet bevondene publieke vrouwen onmiddellijk afgezonderd, en, des noods, voor rekening der gemeente geneeskundig behandeld worden.

Zijne Excellentie, de Minister van Oorlog, heeft mij gemagtigd aan de gemeente-besturen mede te deelen, dat voortaan van iederen Syphilitischen militair, de naam der vrouw, van wie hij de besmetting heeft op gedaan, zal gevraagd worden, en dat deze vrouw daarop door tusschenkomst van den plaatselijken of garnizoens-kommandant aan het gemeente-bestuur zal worden bekend gemaakt, ten einde zij door den bevoegden burger-geneesheer, indien mogelijk, kunne worden onderzocht.

Verder geeft mijn ambtgenoot in overweging, dat bijaldien na dit onderzoek, de burger-geneesheer van gevoelen mogt zijn dat de soldaat eene valsche opgave heeft gedaan, hetgeen waarschijnlijk meermalen zal voorkomen, het gemeente-bestuur, hiervan verwittigd, dit ter kennis zou kunnen brengen van den plaatselijken of garnizoenskommandant, waarna op diens verlangen, door den eerstaanwezenden Off. v. Gez. zelven, of door eenen zijner onderhoorige Off. v. Gez. in consult met den burger-geneesheer, eene hervisitatie zou kunnen worden verrigt. Wanneer ook daardoor de valscheheid van de opgave van den soldaat mogt worden geconstateerd, zou deze eene zware provoosistraf worden opgelegd.

Het heilzame van zoodanigen maatregel is reeds op eene plaats door de ervaring gestaafd. Zijne aanwending bij erkende publieke vrouwen levert geene zwarigheden op, en bij vele gevallen van clandestine prostitutie zijn deze, bij goeden, krachten wil, niet onoverkomelijk.

Ik verzoek U verder de gemeente-besturen, met name die der garnizoensplaatsen, aan te schrijven, U binnen niet te zeer verwijderden tijd te berigten, of zij bereid zijn gevolg te geven aan het boven staande, en mij die berigten, naarmate zij bij U inkomen, te willen mededeelen, op dat ik deze ter kennis kan brengen van den Minister van Oorlog.

Onmiddellijk daarna zullen door zijne Excellentie aan het personeel van de geneeskundige dienst, de noodige bevelen worden verstrekt tot het voldoen aan de eventueel van het gemeente-bestuur inkomende aanvragen om meergemeld consult bij eene tweede visitatie.

— *In den laatsten tijd is er veel spraak geweest van een zamengesteld middel, dat door een der Amsterdamsche Geneesheeren is voorgeschreven geworden onder den naam van *liquor Clementis*, en dat, door hem, alleen verkrijgbaar was bij den Apotheker H. C. CLAUS op den Nieuwendijk.

Dat middel is afkomstig van Dr. TH. CLEMENS te Frankfurt. Dr. CLEMENS, naar wien de liquor is genoemd, kon zich niet vereenigen met de zamenstelling van den ouden *liquor Fowleri*, en kwam op de gedachte hiervoor te gebruiken eene oplossing van arsenigzuur bromkali, naar aanleiding van hetgeen hij geleerd had uit de zamenstelling van vele mineraalwateren, waarin hij ook soms arsenik en bromium had gevonden.

Hij bereidde zijn middel op de volgende wijze:

℞. Arsen. albi depur. (ac. arsenicosi) pulver.
Kali carbon. e Tartaro (Carb. kal.) aa ʒ ʒ
Coq. c. aq. destill libr. β ad perfect. solut.
post refriger. adde:
aq. destill. q. s. ut fiat sol. ʒ Xij.
dein adde Bromii puri ʒ ij.

Deze oplossing, die gedurende de eerste acht dagen dagelijks meermalen moet worden omgeschud, is in de vierde week kleurloos, als wanneer zij ten gebruike gereed is.

Zij moet op eene donkere plaats bewaard worden.

Dr. CLEMENS dient het middel toe in eene dosis van 3—4 droppels op een glas water, 1—2 maal daags, bij verschillende ziektevormen, als: bij tusschenpoozende koorts, bij onderscheidene chronische huidziekten, bij secundaire en tertiaire syphilitische huidaandoeningen, bij secundair-syphilitische orchitis en epididymitis, ook bij gonarthroceae.

Naderè bijzonderheden zijn te vinden in de *Deutsche Klinik*, 1859, 10—12, *Medizinische Neuigkeiten f. prakt. Aertze* 1859. 36.

S' GRAVENHAGE. — Uit het verslag van den staat dezer Gemeente over 1859 blijkt, dat, ondanks de geheerscht hebbende epidemieën (mazelen en cholera) de verhouding van de sterfte zeer voldoende was, zijnde 1 op 37. Over het geheel was de gezondheidstoestand gunstig. De maatregelen, door het bestuur genomen, hebben merkelijk bijgedragen, om den voortgang van de cholera te stuiten.

De Vereeniging tot verbetering van woningen van de arbeidende klasse gaat op den duur vooruit: reeds heeft zij 128 woningen, welke alle gretig huurders vinden.

De *Gemeente-apotheek* oefent meer en meer „eene heilzame werking uit.” In het jaar 1859 zijn aan die inrigting niet minder dan 105,177 recepten gereed gemaakt, zijnde 10,000 meer dan in het vorige jaar. (Hoezeer die inrigting zich uitbreidt, blijkt uit de opgave, dat aldaar in 1759 slechts 21,144 recepten en in 1809 reeds 47,725 recepten werden gereed gemaakt.)

PERSONALIA.

BEVORDERD: aan de Leidsche Hoogeschool, den 5den Mei, tot Chir. Doctor, de Heer J. LINCKERTS, Med. et Art. Obst Doctor te Montfoort.

— Op de jongste Algemeene 3jaarlijksche Vergadering van het Zeeuwsche Genootschap der Wetenschappen zijn o. a. benoemd tot leden: Dr. SCHLEGEL, te Leyden; — Dr. P. BLEEKER, in Indië; — Dr. C. H. D. BUYS BALLOT, te Utrecht; — Dr. S. S. CORONEL, te Middelburg; en Dr. J. E. DE VRIJ, in Indië.

— De Heer A. ILCKEN, Heel- en Verloskundige te Deventer, bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, d.d. 16 April jl. benoemd tot Geneesheer te Veenhuizen (Rijksbedelaars-koloniën), heeft voor die benoeming bedankt.

OVERLEDEN: den 5den Mei, de Heer P. A. JELTES, Med. Doctor te 's Gravenhage; oud 56 jaren; — den 5den Mei, de Heer G. MUNNICKS VAN CLEEFF, Oud-Med. Doctor te Utrecht, lid van de Prov. Staten enz.; oud 63 jaren; — den 10den Februarij jl., de Heer J. C. SOEK, Math. Mag., Phil. Nat. et Med. Doctor, Praktiserend Geneesheer en Vrederegter te Clanwilliam (Kaapkolonie).

VERTROKKEN van Winschoten en gevestigd te Groningen: de Heer A. H. POLACK, Heel- en Vroedmeester.

BIBLIOGRAPHIE.

J. L. Casper: Praktisch Handboek der geregtelijke Geneeskunde. Naar eigen ervaring zamengesteld. Uit het Hoogd. in het Nederd. uitgegeven, en in verband gebracht met de Nederlandsche wetgeving, door L. Ali Cohen. Thanatologisch gedeelte. 8ste Afl. 8°. Groningen, 1860. de Erven C. M. van Bolhuis Hoitsema. f 0.70.

De Cholera Asiatica en hare genezing. Wenken des tijds voor Heeren Medici en patiënten, door een Student in de Medicijnen. 12°. Dordrecht, 1860. P. Los Gz. f 0.10.

C. Darwin: Het ontstaan der soorten door middel van de natuurkeus, of het bewaard blijven van bevoorregte rassen in den strijd des levens. Uit het Engelsch vertaald door T. C. Winkler. 1ste Afl. 8°. Haarlem, 1860. A. C. Kruseman. f 0.75.